

Den skånska mindre berganden guppade i Stoby våtmark.

Foto Richard Ek

RARITETER

Långstannande amerikansk blåsänd i Skåne 12-24 april.

Foto: Richard Ek

Ankvår

Vårens obsar av amerikansk blåsänd inleddes med två långstannande hanner. En i Hornborgasjön i Västergötland den 26 mars till den 24 april, upptäckt av Albin Thorsson, och en vid Höganäs i Skåne den 12-24 april, funnen av Alf Petersson. Höganäsfågeln bjöd på fina fotolägen.

En ren sträckobs av amerikansk blåsänd gjordes den 5 april, då Mikael Nord såg en hane passera söderut vid Gubbanåsan i Halland. Fågeln sågs sedan sträcka förbi flera lokaler längs Hallandskusten ner till Tylluden.

Fram i maj sågs amerikanska blåsänder också vid Måkläppen i Skåne, Smedsgård-Olofsbo-Morups Tånge i Halland, Säljestavången i Hälsingland, Umeälvens delta i Västerbotten

I Skåne fanns en ringand att beskåda.

Foto: Mikael Nord

Mindre berganden i Stoby våtmark, Skåne.

Foto: Richard Ek

och Storön och Ersnäsfjärden i Norrbotten.

Blekinge är inte bortskämt med våtmarker. Så när Vambåsa våtmark utanför Ronneby anlades för ett par år sedan var förhoppningarna stora hos de lokala skådarna. Den 22 april levererade så den nya lokalen när Fredrik Lennartsson upptäckte Blekinges tredje, men första dragbara, vitögda dykand. Fågeln kunde vackert beskådas fram till den 26 april.

Bergand i skånska Göingebygden är tungt. Så när Ulf Oscarsson larmade ut en hane bergand i Stoby våtmark åkte både Mikael Svensson och Rolf Holm och tittade på fågeln. Det här var på fredagen den 29 april. Rolf tog lite bilder och så småningom började de misstänka att det nog var en mindre bergand i stället. På lördagen kom fler och tittade på fågeln och framåt aftonen blev artbestämningen klar. Kanske var det valborgsfirandet som ledde till att det först fram på dagen den 1 maj blev allmänt känt att Skånes första mindre bergand låg och guppade i Göinge. Fågeln, som uppvaktade en vigghona, stannade i över en vecka och kryssades av mer

Även i Orsasjön i Dalarna låg en publikfriande ringand i maj.

Foto: Lars Hansson

Vitögda dykand vid Vambåsa våtmark, Ronneby, 23 april.

Foto: Anders Blomdahl

än 130 C3-medlemmar. En hane mindre bergand upptäcktes också av Peder Feldt i Hornborgasjön på morgonen den 26 maj, men fågeln var försvunnen fram på dagen.

Göinge fortsatte att producera amerikanare. Den 6 maj hade blekingeskådaren Thomas Daleke varit och tittat på berganden i Stoby våtmark. På väg hem stannade han till vid Ignaberger kalkbrott. Han svepte snabbt förbi en flock med brunänder och en sovande vigghane. När han svepte tillbaka insåg han att sidan på "viggen" var väl grå – det var en ringand! Också denna fågel gladdes många tillresta de närmaste dagarna.

Även Värmland fick besök av ringand, landskapets första. På morgonen den 14 maj hittade Magnus Köpman en hane i Ölmeviken. Trots att fågeln bara stannade en dag hann många ändå se den. Även den ringandshanne som Bogdan Persson sprang på i Limsjön, Dalarna den 21 maj, drog storpublik. Men så fanns den också kvar på lokalen fram till och med den 1 juni.

Under april-juni gjordes också förstafynd av nilgås i Uppland (Storskåret, 24 april), och förmodligen samma fågel i Dalarna (Hessesjön, 25 april). Vidare gjordes fynd i Blekinge (Fåholmen, 10-11 och 24 maj) och Närke (Fröberga, 10 juni). I Bohuslän gjordes landskapets andra

fynd av nilgås på ettårsdagen för förstafyndet (11 maj).

– CORELL

Kommentar: Sen 1999 har mindre bergand setts årligen i Sverige, förutom 2002. Obsarna har främst rört den individ som först sågs i Fituna, Sormland 20 april till 5 maj 1999 och som därefter sågs ett antal år i Roxen, Vadstena reningsverk och Hornborgasjön. T o m 2003 hade 26 ringänder setts i Sverige. Dalafyndet av nilgås är det nordligaste i landet, medan upplandsfågeln är den som setts längst österut.

Foto: P-G Bentz

Fyra ttk i Skåne i våras

I april ringmärktes tre stycken trädgårdsträdskrypare (4/4, 10/4 och 14/4) vid Falsterbo fågelstation i Skåne. Totalt har nu 19 stycken ringmärkts där genom åren. Fågeln som

Foto: Stefan Hage

Hittills i år har ett 40-tal härfåglar observerats i landet enligt Svalan. Det är ungefär i paritet med antalet de senaste åren. Den här härfågeln sågs i Stensared utanför Varberg 27 maj.

En av vårens tre fångade trädgårdsträdskrypare visas upp vid Falsterbo. Claes Larsson som sticker fram huvudet i mitten är en av flera intresserade som vill studera den på nära håll.
Foto: P-G Bentz

fastnade i maskorna den 10 april är den första som säkert bestämts till adult (3k+).
— ARONSSON

En fjärde trädgårdsträdskrypare rapporterades från Näsbyholmssjön vid Skurup i Skåne den 26 april.

Sydnäktergal i öst och väst

Årets första sydnäktergal ringmärktes av Sören Lindén och Mats Gothnier på Ålandsskär långt ut i den sömländska skärgården vid lunchtid den 18 maj. Efter att fågeln släppts skulkade den som brukligt och sågs bara tillfälligt av Mats.

En sydnäktergal som däremot blev mer av en långstannare var den fågel som upptäcktes av Ingemar Åhlund på morgonen den 10 juni på Malmön, Sotenäs i Bohuslän. Fågeln sjöng på

Sydnäktergal på Huvudskär, 18 maj
Foto: Sören Lindén

samma plats i vart fall fram till den 28 juni.
— CORELL

Kommentar: Fram till 2003 hade 50 sydnäktergalar observerats i landet.

Öar långt ut hot spots för rödstrupe

Den 24 maj var det mulet och småregnigt samtidigt som vinden låg på från SO.

Det giftiga väderläget fick Anders Haglund att bestämma sig för att sticka ut till på Horssten i den uppländska skärgården.

— Det var en dag med ett otroligt tillslag och det var fullständigt nedlusat med fågel på ön, berättar Anders.

I myllret av fåglar hittade han en 2k-hanne rödstrupig sångare.

— Den satt och småpratade och exponerade sig fint i en rönn i 30-45 minuter.

Heta UppXare som drog ut till ön fick tyvärr aldrig se fågeln, men fick trösta sig med en trastsångare, som är en riktig raritet i ytterskärgården.

Årets andra rödstrupiga sångare, den här gången en 2k-hona, fångades på Utklippan den 31 maj av Hans Evefalk, Anders Loell och Christer Herremo.

Christer såg dessutom fågeln i fält den 2 juni.
— CORELL

Kommentar: Det finns 50 godkända fynd av rödstrupig sångare i Sverige.

Rödstupe på Utklippan. Foto: Hans Evefalk

Många skådare på Öland kunde se sig mätta på den svarthuvade sparven i Kungsgården innan den försvann.
Foto: Kent Jönsson

Kungsgår'n fick fint besök

Vid 17-tiden den 20 maj blinkade Kent Jönsson vänster, mot udden.

— Men skulle vi inte till Kungsgår'n, undrade sonen Oscar.

— Ja, vad ni vill, sa Kent, all skådning är bra för mig. Bara vi skådar på.

— Ja, vi tar väl Kungsgården då, sa Roger Lindahl, som också var med i bilen.

Framme vid Kungsgår'n fanns en del fågel.

— Min fru Lena frågade vad det var för fåglar, samtidigt som jag plötsligt fick se en gul sparv som definitivt inte var en gulsparv, fortsätter Kent.

— Svarthuvad? Häcksparv? Gylensparv? Svarthuvad!!! Det enda jag kunde säga var "Titta på träden!, TITTA på träden!, TITTA PÅ TRÄDEN!"

Sparven höll till vid ett elstängsel ca 20 meter bort. Efter en stund flög den upp i ett träd. Sedan vidare till ett annat träd, och ett till, varpå den flög snett nedåt och bakom ladugårdstaket.

Någon minut senare larmade Roger ut fågeln på sökarna.

— En minut gick, två minuter, tre minuter, berättar Kent. Sen hände det, men lugnt och stilla.

Stencil svarthuvad sparv. Foto: Ulf Ståhle

Till slut var mer än 200 personer på plats, fast någon sparv syntes inte till. Men så återupptäcktes den till slut. Fågeln sågs fram till halv nio-tiden men var försvunnen morgonen därpå.
— CORELL

Kommentar: Efter många år på andra hälften av 80- och första hälften av 90-talet utan några egentligt dragbara svart-huvade sparvar har senare år bjudit på flera tillfällen, framför allt Selånger, 12-16 maj 2002 och Brantevik, 6-7 juni 2004. Tidigare finns det 29 godkända svenska fynd.

Många av besökarna vid Påarp fick höra ökenpiparen låta, ett rullande läte något likt spovsnäppa.
Foto: Markus Tallroth

Dimma gav öken

Dimmiga dagar på våren är giftiga, tänkte Anders Wirdheim och gav sig ut för att skåda.

— Efter kvällsmaten lämnade jag frun i sticket med barnen, berättar han. Han stack till Påarp. Klockan var kvart i sju på kvällen.

— En fiskgjuse hade precis passerat, så alla fåglarna var uppe och flög, fortsätter Anders. När jag svepte över en liten sandrevell fick jag bland strandpiparna se en avvikande fågel och tänkte: Där står ju Gérard Depardieu!

Och visst hade ökenpiparen en riktig kran. En hel del skådare hann se fågeln före skymningen. Innan Anders åkte hem passade han på att också lyssna på en småfläckig sumphöna, som inte är så vanlig i Halmstadtrakten.

"Jag noterar det på kontot", sa frun när jag släntrade in kl. 23.30, så nästa gång hon vill gå på bio med en kompis lär jag inte ha så mycket att invända, konstaterar Anders.

Ökenpiparen fanns på platsen den 3-4 maj.
— CORELL

Kommentar: Tidigare har nio ökenpipare setts i Sverige. Fågeln vid Påarp är Hallands andra fynd. Det första, som också var landets första, gjordes 26-27 juni 1938 vid Morups Tånge.

Idag finns ett 30-tal fynd. Få har varit dragbara.
Foto: Ulf Ståhle

Köpes
Tubkikare med stativ
janne.ask@chello.se
070-714 75 44

Södra Bruket
Info och bokning
tel 073-993 30 30.
boka@sodrabruket.com
www.sodrabruket.com